

ELŐFIZETÉS

HELYBEN

Egész évre . . . 25— korona.
Fél évre . . . 14— korona.
Negyed évre . . . 7— korona.
Egy hóra . . . 2.40 korona.

VIDEKEN

Egész évre . . . 32— korona.
Fél évre . . . 18— korona.
Negyed évre . . . 9— korona.
Egy hóra . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

(SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csapási egyesült

vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 331.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, augusztus 23.

Oroszok véres erőfeszítései a lebergi és a koveli úton.

Budapest, augusztus 22. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregének harcvonala:

Zabie mellett, Bystrzecnél és a Tatar-szoros közelében az oroszok löbbszörös támadásait visszavertük. Zielonától délnyugatra osztagaink sikeres ütközésekben száz foglyot és két géppuskát zsákmányoltak.

Hindenburg vezértábornagy hadseregének harcvonala:

A perepelni-pieniaki szakaszon ellenség Böhm-Ermolli vezérezredes hadserege ellen újra megkezdte támadásait. — Eltekintve egy keskeny árokkrésztől, melyért még folyik a harc, az oroszok legsúlyosabb áldozatai ellenére **összes állásainkat megtartottuk.** A Sarny-koveli vasút mentén és Smolarynál az ellenség néhány előretolt lövészárkát elvesztette, mely alkalommal két gépfegyvert zsákmányoltunk. Rudka-Czerwiszczenél az oroszok tegnap is a legnagyobb erőfeszítéseket fejtették ki, hogy a Stochod nyugati partján tért nyerjenek. **Kivétel nélkül visszavertük az ellenséget, mely mindenütt ezerszámra veszette emberét és ezenkívül két tisztet, kétszázhetven löny legénységet és négy gépfegyvert hagyott kezünkön.** A bajor lovas ezredek között harcoló Ferenc császár dragonyosaink ismét méltónak mulatkoztak a régi hírnevükre.

Olasz és délkeleti hadszíntér:

Változatlan. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Ujabb nagy harcok a Sommenél.

— Tovább halad a német-bolgár offenzíva. —

Berlin, augusztus 22. (Hivatalos.)

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Sommetől északra a harcok ismét nagyobb terjedelmet öltöttek. Thiepval és Pozierss közt előrehajló vonalunk ellen intézett több orosz támadást visszavertük. Állásunk egy kiszögellő részét elvesztet-

Briand jóslata.

Vak, tudatlan vagy gonosz az, aki nem látja a gyűlölet színével testett kulisszák mögött a harcban álló nemzetek lelkenek összetalálkozó vágyait; aki nem hallja a sóhajokat, a melyek összerebbenek, a titkos álmokat, melyek egybeolvadnak. A gyűlölet kerítése mögött ott áll sorsára várva az elkergetett, megvesszőzött, százszor visszakívánt béke!

A nagy színpadon az ő jelenése még nem kezdődött meg; még hangzanak a rossz aktorok színtal hasogató üres tirádái, a zenekarból még zug a bombardók basszusa s a trombiták riadó tenorja, de a kulisszák mögött bizalommal hőtéhérben ott vár már a főnép váravárt kedves hangu enekese, ajkan a béke himnuszával.

Ne higye senki, hogy álom ez! vagy reménykedő lelkek miu hallucinációja. Nagy erők zugaok fel a mélységekből, onnan, ahol a nemzeteket fenntartó energiák tanyáznak s ezeknek az erőknek a kényszerítő hatalma parancsolni fog — talán ifem is sokára.

A központi hatalmak — erejük tudatában — több ízben tanujelét adtak, hogy minden küzdelmük a béke érdekében zajlott le. Az orosz különbékéről is nem egyszer hozott hírt a jól tájékozott semleges sajtó. S ez a gondolat minden bizonytalansággal ott él az orosz nép lelkében. Most pedig a francia szenátusból érkezik hozzánk a béke reménységének felvillanó fénye. Ezt a fényt a francia nemzet önfenntartó ereje sugározta ki!

Ez indította meg a francia szenátus tegnapi ülésén Briand miniszterelnök lelkében azt a gondolatsort, melynek végén a közelítő béke lehetőségét érezhette minden hallgatója.

Briand szerint ez évben befejeződik e rettenetes emberpusztító csapás, melyre iszonyodva fog egykor feleszmélni az emberiség és a történelem. Ha így lesz, akkor talán a francia kormányelnök is megbocsáthatónak fogja tartani Clemenceaunak azt a gunyosan figyelmeztető mondását, hogy Briand mikor fogja hát végre visszakergetni a gyűlölt boche-okat a Rajnán túlra, noha ezt terminusoz köthette? Ez pedig négy hét múlva lejár.

Higyük a francia kormányelnök mai beszédéből, hogy e komikus terminusok képtelenségének belátása után egymásra találunk a békés szorításra vágyakozó kezek... (—)

tük. Pozierstől északkeletre és Foureaux erdő mellett **elleneséges rohamaozlopok tűzünkben összeomlottak.** Elkieseredett harok fejlődtek ki Guillemont faluért, amelybe ellenség átmenetileg behatolt. A Vilmos császárról elnevezett wärtenbergi gyalogezred az összes támadásokat győzelmesen visszaverte és a falut szilárdan birtokában tartja. A franciáknak Maurepas és Clairv között végrehajtott több rendbeli részletvállalkozásai sikertelenek voltak. A Sommetől délre ujonnan harcba vetett francia erők támadtak az Etres—soyecourti szakaszon. Elvesztett árkokat ellenlökéssel ismét visszaszereztünk. Egy tiszt és nyolcvan löny legénység fogolyként maradt kezünkben.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg vezértábornagy harcvonala:

A Stochod mentén az oroszok folytatták inakacs támadásaikat. A Rudka—Cserwiszce vidékén bajor lovasság osztrák-magyar dragonyosokkal az ellenséget legnagyobb veszteségei mellett mindenkor visszaverte. Két tisztet és kétszázhetven löny legénységet elfogtak és egy géppuskát zsákmányoltak. A Smolarynál levő elleneséges előrsők ellen végrehajtott vállalkozásokban ötven foglyot és két géppuskát szereztünk. A Luck és Graberka szakaszon és tovább délre az oroszok támadásai általában már a zárótűzben összeomlottak. Pieniaki és Zwyzyn mellett az ellenség kis árokreszbe benyomult. Zwyzynnél eddig még nem vertük ki.

Károly főherceg lovassági tábornok harcvonala:

A Stepanszky és Kreta magasiaton levő állásaink ellen a Czarni-Czeremosz két oldalán intézett ismételt ellentámadások teljesen megghusultak.

Balkán hadszíntér:

A Malka—Nidze—Pianinau levő összes szerb állásokat elfoglaltuk. Támadásunk tovább halad. Az ellentámadásra előrenyomuló elleneséget a Dzenát—Jeri mentén és a Mogiena területén több ízben véresen visszavertük. A Rutkove és Tahine között a francia haderőket a Struman túl vetették vissza. Tovább keletre elfoglaltuk a Sjemnica—Pianina hegygerincet legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Véget ér a háboru ez év végén . . .

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Genf. A francia szenátus utolsó ülésében Briand miniszterelnök nem kevesebb, mint három ülést atolytonosan beszélt és végül kijelentette, hogy még erre az év végére várható a háboru szerencsés befejezése.

Genf. Párisból jelentik: A Somme csata elianyulása alkalmából Clemenceau a következőket írja: A Briand kormány a kamarában ünneppalyesen megígérte, hogy Franciaország szeptember elejére, legkésőbb szeptember közepére kivívja a győzelmét. A kormánynak még negy hete van, hogy az ígéretet beváltassa és az ellenséget átalgassa a Rájnan.

Rotterdam. Londonból jelentik: Az angol alsónáz ülésen Bylas képviselő azzal a kérdéssel fordult As-

quithez, hogy figyelemmel kísért-e Zimmermann német külügyi államtitkar nyilatkozatait, melyek szerint a német kormány már régen megadta a módot, a béke feltételeinek tárgyalására, az entente azonban Anglia nyomása alatt nem fogadta el. Azt kérdezte továbbá, figyelemmel kísért-e Asquith a német szocialisták Lipcsében tartott békegyűlését és miért nem volt hajlando kivánságaikat teljesíteni. Asquith a képviselő kérdéseire kijelentette, hogy Németország eddig nem mutatott kedő hajlandóságot a beketárgyalások megkezdésére. Eddigi ajánlatai eisorsban elfogadhatatlanok vagy megalazok voltak úgy az ententera, mint Angliara nevezve. Azon állítás, hogy Anglia bármilyen okból is nyomást gyakorol az ententera, nem tevel meg az igazságnak.

Kegyelet az ellenség iránt.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin Néhány nappal ezelőtt egy francia repülő tiszt a Marknotti létkészhez intézett következő levelet dobta le:

— Lelekész ur! Csatlodom a svájci vöröskereszt után megtudta, hogy atyám, Fevre alezredes a 221. gyalogezred parancsnoka 1915. augusztus 22-én a Kol de Sante Marie mellett elesett. Hálás lennék, ha ezt a virágcsokrot sirjára helyezné. Alázatos tisztelettel köszönöm Fevre repülő hadnagy.

A fiu kívánságának eleget tettek és a következő levelet kapta:

— Tisztelettel értesitem Önt arról, hogy azt a csokrot, amit Ön néhány nappal ezelőtt ledobott repülőgéperől, megtalálták és kívánságának megfelelően atya sirjára helyezték és pedig magasabb parancsra egy katonalízt helyezte el. Bizonyára érdeklí Önt, ha megtudja, hogy atya ura egy szemtanu kijelentése szerint három puskagolyó által találva, gyorsan kiszendvedett és ugyanazon a helyen német katonák temették el. Jól ápoltt sirját tiszteletben tartják, amint ez egy vitéz katonát megilleti.

TANÜGY.

(—) Beiratások a nagyváradi kir. jogakadémián. A nagyváradi kir. jogakadémián a beiratások az 1916-7. tanév első felére i. é. szeptember hó 1-től 12-ig tartanak. E napok eltelével csak a dékán külön engedélye alapján lehet beiratkozni. Betség vagy egyéb, komoly méltánylást érdemlő akadályok igazolt fentorgása esetén megengedtetik, hogy valaki felvételre leendő előjegyztetés végett egyelőre megbizott után, vagy írásban jelentkezék. Az intézet arra érdemes hallgatóknak, a részokról elnyerhető tandíjmentességen kívül egyéb anyagi kedvezményeket is nyújt. E cél szolgálatában áll főleg a már szeptemoer hó 16-án megnyitandó Mensa Academia, mely minden a diákasztálnál étkező hallgatónak a jutányosan megállapítandó étkezési díj egy-negyede erejéig külön kérelmezés nélkül is kedvezményt ad, indokolt kérelemre pedig teljes ingyenes ebéd es vacsora kedvezményben, esetleg pénzsegályben részesít. Ugy a

tandíjmentesség, mint a Mensa-kedvezmény iránti kérvények, tanulmányi és vagyoni bizonyítvánnyal felszerelve, a beiratkozás alkalmával a kir. jogakadémia dékánjánál nyújtan-dók be. Érdeklődőknek megkeresésre részletes felvilágosítást nyújt a nagyváradi kir. jogakadémia dékani hivatala. 4459

Termelési kényszer Ausztriában.

Az Aradi Közlöny tájékoztatása.

Bécsből jelentik: A hivatalos lap ma rendeletet közöl, mely a lakosságnak nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket való ellátását biztosítja és kimondja a termelési kényszert.

Az államnak a rendelet szerint joga van arra, hogy olyan üzemeket, amelyekben élelmiszereket, vagy egyéb nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket gyártanak, a saját felügyelete alá helyezzen s bizonyos körülmények között a községeknek rendelkezés alá, esetleg az egész fizemet maga vehesse át, vagy a községek vezetésére bizza.

Az államhatalom kényszerítheti ezeknek a gyaraknak tulajdonosait a termelés folytatására, az üzem növelésére s ha azok, ellenszegülnek, kiszajátíthatja a termelést. Eddigelő csak a bányaművekben, a petroleumtorrásoknál és a mezőgazdaság terén volt meg a termelési kényszer, ezentul minden olyan gyártást, amely nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket állít elő, de az ipart és kereskedelmet is bele lehet vonni a termelési kényszerbe. A megbiznattalan elemek kizárhatók a termelésből és a kereskedelemből.

A jövőben mindenki, aki az egyes községek piaci áránál nagyobb arat kínál, büntetendő esetkéményt követ el, na viszontelárnyítás céljából vásárol. Közvetítő kereskedelmeket csak azok üzhetnek, akik az áruval tényleg rendelkeznek. Az árdragítók ellen megszabott büntetések nagyon szigorúak. Aki a háborus viszonyokat kihasználva, nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket árát felhajtja, hat héttől hat hónapig terjedő fogházzal büntethető, visszaesők büntetése egy hónaptól egy hónapig terjedhet, azonkívül huzszazer koronáig terjedhető pénzbürséggel is sújttatók.

Ugyanez a büntetés jár ki annak, aki másokkal összejátszik, hogy nélkülözhetetlen

szükségleti cikkeket árát felhajtja, azokat összevásárolja, termelésüket hátráltatja, korlátozza, a kereskedelemről elvonja, hogy az árak önmaguktól felszökjenek, a ki hazag híreket terjeszt, vagy más módon térlvezeti a népet, hogy a nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket tuiságosan keresettekkel és drágákkal tegye.

Törvény készül a városi adókról.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A képviselőház ma ülést tartott, melyen az iratok felolvasása után a Haz áttért a jövedelmi adó részleges életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására. A vitában az első felszólaló Madarassy Beck Gyula báró volt, utána Bernát Béla, Gratz Gusztáv és végül Csermák Ernő beszélt, aki beszédét a délutáni ülésen is folytatta. A vita ezzel befejeződött.

Teleszky János pénzügyminiszter ezután három óras beszédet tartott, melyben válaszolt a vita folyamán elhangzott észrevételekre, s részletesen rámutatott azokra a célokra, melyeket a javaslat elkészítésénél előtte lebegtek, majd bejelentette azokat a módosításokat, melyekhez hozzájárult és amelyek már ismeretesek és végül kerte a javaslat elfogadását. Ajánlotta a miniszter a határozati javaslatok elvetését és csak Antal Géza javaslatát, mely szerint a Haz utasítja a kormányt, hogy az állami pénzügyeknek a háboru folytán szükségessé váltó rendezésével kapcsolatban a községi és a városi adózás rendezésére vonatkozólag is terjessen elő javaslatot, ajánlja elfogadásra. Ezután következett a szavazás és a Haz a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta és a határozati javaslatot Antal Géza határozati javaslata kivételével mellőzte. Ezután következett az interpellációs könyv felolvasása és ezzel a Haz ülése véget ért. Erről lapunk más helyén írunk.

LEGUJABB.

Ejzel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Stockholm. A lapok katonai kritikusat a keleti hadifelyzet fordulóját emelik ki. Hangsúlyozzák, hogy az ellenség akuvitasa a délnyugati fronton növekszik. Nehezen neilhető azonban meg, hogy ez Hindenburg tevékenységére vezethető vissza. Mindenesetre az ellenség aktivitasa azt mutatja, hogy igen gyorsan heverte ki Brusszilov nagy offenzíváját.

Köln. A norosankai narcokhoz jelenük a Kölnische Zeitungnak, hogy az oroszok augusztus 4-től 17-ig ötezer halottat veszítettek és ezzel szemben, a mi veszteségünk, halottainkban és sebesuitekben nyolcvan ember. Ha ezekhez az orosz veszteségekhez meg a nagy hadianyag veszteséget is hozzászámítjuk, úgy az a meggyőződés mindig megokoltabbá válik, hogy meg abban az esetben is, na az oroszok csekély területi nyereségüket továbbra is tartani fogják, az ellenség vegleges ki-merülése emaraduatatlan. A legesékelyebb szenyvasnál is elviselhetetlen nullaszag érezhető a legmesszebb levő állásokban is.

Feszültség Bratianu és az entente között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bukarest. A román—orosz tárgyalásokkal kapcsolatban a Jassyban megjelenő Opinia című lap bukaresti bizalmi embere a következőket jelenti:

Az orosz követséghez közelálló körökből nyert értesüléseink szerint a négyes szövetség és Bratianu miniszterelnök között ismét feszültség állott be. A feszültség oka Bratianu túlzott követeléseiben rejlik. Azt mondják a követségen, hogy Poklewski orosz követ bizalmasai előtt a következőképen nyilatkozott Bratianuról: **Bratianu urral lehetetlen tárgyalni. Nemcsak egész Magyarországot, hanem Oroszországot is követeli.** Biztosítást követel továbbá Bratianu a Dunatorlatokra, követeli a Kilja területeket, amelyeket Oroszország szaktított el Romániától, mert biztosítani akarja magát az 1877-ben történt megismétlődésétől, valamint attól, hogy az esetleges nyereségek ellenében a Dobrudzsát elveszítse.

Bukarest. A jassyi liberálisok (kormánypártiak) hivatalos organuma, a „Miscarea” a kormánykörökben uralkodó hangulatot jellemző alábbi cikket közli:

A vágnáboru mi nálunk két külpolitikát idézett elő. Az egyik a fentartással és előrelátással dolgozó politika, amelyet hazafias szölamok és heves kirohanások nélkül az ország felelős tényezői intéznek, akik az idők komolyságától és a mi általunk megvédendő érdekek jelentőségétől át vannak hatva. Ez a politika biztosította az ország eszének integritását, amennyiben döntésének tekintélyét és értékét az európai háboru által felszínre sodort problémák megoldásánál növelte.

Ezen felelősségteljes politika mellett bizonyos körök olyan politikát üztek, amelynek irányítót a Dacia terem és az utcák között alapították meg. Ez a „meghatározott terminusok” és az „elmulasztott pillanatok” politikája volt.

Ezen politika szerint Románia akcióbálpésének pillanatát leguabb is néhány hónappal annak megtörténte előtt a Dacia teremben kellett volna elhatározni. Ezek a pillanatok azonban, amelyeket felszólítón tényezők valóban elő is rtak, elmulasztottak, hogy megvalósultak volna.

Az ország közvéleménye ugyanis a kormány politikai magatartását hadozás nélkül támogatta, ellenben a töderálisták hazafiai szenvedéseire ironikus, hogy ne mondják ajánlatkozó pillantásokkal tekintett.

Ezek az urak a legkomikusabb nemzeti hősök, stratégiai és diplomáciai operettfigurák alakultak át a nép szemében.

Hát még mindig nem győződtek meg ezek az urak arról, hogy egy nép sorsa felett nem lehet egy nyilvános gyűlés hevében dönteni és hogy egy nemzet háborubálpése nem egy egyszerű kavenási probléma és hogy egy organizát által politikai direktíváját nem lehet az utcáról megatározni?

Két évi tapasztalat után végre igazán jó volna, ha ezek az elemi politikai normák a föderálista urak fejébe is bevilágítanának.

Bukarest. A Russkoje Wjedomostinnak lapiratozók Bukarestből: Romániában az utolsó napokban megváltozott a poli-

tikai helyzet. A katonai intézkedések ismét a normálisra szigorítottak össze. Számolni kell azzal, hogy a központi hatalmak újból felülkerekedtek Romániában. Tekintettel a megváltozott helyzetre, az orosz kormány ismét beszüntette a Románia részére való működés szaktitást. Ez kellett látni ugyanis, hogy Románia beavatkozására nem lehet számítani.

Cadorna nem jut el Triesztbe.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bern. A Temps katonai kritikusa írja: Görzről keletre aduig nem lesz fontos esemény, míg az olaszok San Gabriele és San Daniele hatalmukba nem kerítik.

Marcel Hunn írja az Echoban: Görzről keletre hatalmas akció van fejlődésben. Szövetségeseink nehéz ágyútegek társával arasztják el a magaslatokat Görzről keletre, a San Gabriele és a San Daniele hegyeket.

Moretti, a Journal tudósítója jelenti: Az isonzi fronton nevesebb és makosabb a harc, mint valaha. A Galeano lejtőtől egészen a tengerig nagy hadműveletek vannak kifejlődésben. Az osztrák-magyar csapatok makos ellentámadása Montalconetól keletre azt bizonyítja, hogy Cadornának Trieszt felé vezető útját minden áron el akarják venni.

Luganó. Az olaszok győzelmi mámore elszállítva van. A lapok nem győznek óvni a fokozott várakozásoktól. A Giornale d'Italia, a Tribuna és a Secolo a hallatlan nehézségekről példálózna, amelyekkel az ellenségnek görzi állásaiból való elűzése jár. A Secolo egyenesen szemrehányást tesz a főhadiszállásnak, amelyet, szerinte a közönség túlhajtott reményeiért a vád terhel, mert sok hozzáértőt megtevesztett a hivatalos jelentésnek az a passzazusa, hogy az ellenség útdörzsere lovasköntmenyeket is harcbevetettek. Kétségtelen jele a háborus uszítók elkedveltségének, hogy a kormány ellensége napról-napra nő. A Popolo d'Italia erősen megoenzurázott cikkében Meda pénzügyminisztert a német dugaruk szervezőjének, Orianda belügyminisztert a német kómekek paratjandak nevezi.

Bern. Northcliffe lord a Times-ban beszámol az olasz fronton szerzett impresszióiról. Szerinte nagyon kíváncsi volt meglátni ezt a harcot, melyről ezt mondta neki Viktor olasz király:

— Embereim háromezer méter magasságban vannak, a felhők között, hóban, viharban, némely helyütt olyan közel az osztrák-magyar csapatokhoz, hogy a lövéseken keresztül tisztán láthatták az ellenség megfigyelő katonáinak tekintetét.

Northcliffe lord elmondja, hogy amit látott, az felülmúl minden képzeltet. Hihetetlen, hogy egyáltalán élelmezni és művelővel ellátni bírják ezeket az izolált csapatokat. Mindenütt a levegőben. Hegycsúcsról a hegycsúcsig, szédültes mélységek fölött acéldrótok vannak kitesztve. Közben vonják föl az ágyukat, élelmet és lát a barakok építéséhez. Ugyanezen az úton szállítják el a sebesülteket is. Itt nemcsak ember harcol ember ellen, hanem

az olaszok és az osztrákok egyformán viaskodnak a legkerleletlenezebb elenséggel, a természettel.

Luganó. A L'Italia jelenti: Lord Northcliffe Komaba érkezett Sleea-nek, a Times külföldi rovatvezetőjének társaságában. Az angol ujságkirály úgy nyilatkozott, hogy Anglia nem köt addig békét, míg a német császárt fogolyként Londonba nem viheti.

Románia akcióba lép Oroszország ellen?

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest. „Az utolsó audienca visszhangja” címen a Jassyban megjelenő „Opinia” című ujság, amelynek összekötöttesel Carp Péterhez és Majorescu Tituhoz közismertek, a következőket írja:

„Carp és Majorescu urak környezetéből sikerült egyet-mást megtudnunk a két államférfi királyi kihallgatásairól és azon benyomásokról, amelyekkel a királyi palotából eltavoztak.

Carp ismét kifejezte a király előtt azon meggyőződését, hogy Romániának a központi hatalmakhoz kell csatlakoznia és hogy a legnagyobb érdeke a német—osztrák—magyar frontot Oroszország felé töle telnetőleg megerősíteni.

Majorescu azon véleményének adott kifejezést, hogy a jelen helyzet határozottan megköveteli Romániától, miszerint a központi hatalmakkal szemben a legjobb szövetségi viszonyt tartsa fenn és ennek meglétében doklarálja barátságos semlegességét. Majorescu szerint Románia ezen magatartását kompenzációs alapokra kell helyezni.

Bukarest. A russzofilek vezető organuma, az Adeverul „Oroszország ellen megyünk” címen a következőket írja:

Carp Péter tegnap tudvalevőleg a királynál volt és ma, az audienca után a Moldova, amely az ő személyes organuma, kijelenti, miszerint egészen bizonyos, hogy Románia akcióba fog lépni Oroszország ellen.

Ez a hír ugyan bizonyos tekintetekben elentéven áll Marghidoman lapjainak nyilatkozataival, miután azonban — írja az Adeverul — Carp Péter csak most volt a királynál, annak a biztosításnak, amelyet a Carp Péter lapja kifejez, bizonyára alappal bírónak kell lennie, legalább is feltétlenül támaszkodhatik azon benyomásokra, amelyeket a konzervatívpart volt elnöke a királyi folytatott beszélgetése alapján szerzett.

Kötelességüknek tartjuk tehát, mint krónikások bejelenteni, hogy Carp Péter lapjának biztos információi szerint Románia az oroszok ellen akcióba fog lépni. Legalább is ez a pontos információja a Carpista lapnak, patronusának királyi audiencaja után.

Bukarest. A román háborus párt Filipescu lakásán értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy manifesztumot intéz az országhoz, kijelentve, hogy a népnek mincseu bizalma a Bratianu-kormány iránt.

A szatmári mandátum. Szatmárnémetiből jelentik: Itt azelőtt körül mozogtam indult meg, hogy a Kelemen Samu halálával megtrésedett mandátumra tellettek Vajay Károly polgármestert pártaktivái programot.

Támadják a bolgárok Sarrail centrumát.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Szófia. (Hivatalos.) A bolgár távirati ügynökség jelenti: A vezérkar közli: A Struma völgyében a Tablino és Buzkovo tavak között operáló csapataink tegnap előrenyomultak és az ellenséget a Struma jobbpartjára vetették vissza. A folyó balpartján megszállottak Haznatar, Barakli, Demana, Kumi kúszan, Todorevo, Nevelen-Jenikó, Karadaokó, Bala és Hrisztian-Kamita falvakat, amelyekben berendezkedtünk. Ezen a környéken megvertük a francia Bertier-dandárt, amely az arikai vadászok első, negyedik és nyolcadik ezredéből, három száz zászlóalj és egy lovaszázár-osztályból volt összeállítva. Negyven fogoly, köztük egy kapitány és egy századparancsnok jutott kerünkre. Egy lovascsapat megadta magát a lovaival együtt átjött hozzánk. A franciák sok halottat és sebesültöt hagytak a csatatéren.

A Vardar völgyében a szokásos ágyútűzelés. Jobbkezélyünk folytatja a támadást. Tegnap Florinától délre operáló csapataink elfoglalták a Malareka-hegy gerincét, azután déli irányban folytatták útjukat. Keleten, Florina-Banicax-Gornicevo-Ostrovo irányában előrenyomuló csapataink megtámadták egy rendkívül erősen elszórt ellenséges hadállást a Nidso-Planina tetején, amelyet a szerb Dunahadosztály és a Vardar-hadosztály két ezrede védelmezett. Tegnap délután hat óra tájban elfoglaltuk ezt az állást és Gornicevo falvát is, ahol egy egész századot három tiszttel foglyul ejtettünk. Az ellenség kelet felé vonul vissza. Előnyomulásunkat folytatjuk.

Genf. Az Havas egyik legyzéke közvetlenül a kellemetlen Sarrail jelentés megérkezése előtt megállapította, hogy egy francia-angol offenzíva megkezdéséről van szó, miután ezáltal Románia befolyásolását remélték. Most sajnálja, hogy egy meglepő erős támadást vetettek ez előtt elmulasztottak. Ebben nem annyira Sarrail, mint inkább Szkuludis a felelős, aki Sarrail szándékait megzavarta.

Haga. Miután a görög csapatok Doirant kiűrtették, a bolgár csapatok nagy támadással áttepték a Strumica déli partjára, ahol ismétellen összevették az angol lovassággal.

Lugano. A Corriere de la Sera jelenü Szalonikióli: A szövetséges csapatok parancsnokságát nem nyugtalanítja a bolgárok akciója. Ezeknek az a célja, hogy a szövetségesek előkészületeit megzavarja és hogy hatást gyakoroljanak Görögországra és Romániára.

Athén. Passarov bolgár követ közölte Zaimis miniszterekkel, hogy a bolgárok ottantól a több stratégiai pontnak megszállásával Görög területen megkezdődött. Zaimis délután a királyhoz ment. Ekkor angol és Guillemin francia követ ma azt a kérését intézte Zaimishoz, hogy milyen lépéseket tegyen a görög kormány tekintettel arra a tényre, hogy a macedóniai lakosság a bolgárok elől a szarrazsai vidékre menekül.

Lugano. A Stefani-ügynökség jelenü Szalonikióli: A görög minisztertanács permanenciában van. Zaimis miniszterekkel tegnap a görög vezérkar főnökével és az angol követtel tanácskoztak. A tanácskozás tárgya ugyancsak annak a künagya-

rázása volt, hogy miért nem állottak ellen a görög csapatok a német-bolgár csapatoknak.

Basel. A görög csapatok Macedóniában azt az utasítást kapták, hogy a bolgárok elől vonuljanak vissza. Pusztán a hatósági személyek maradnak a helyükön, hogy a lakosság biztonsága felől gondoskodjanak. Duzmanisz a görög vezérkar főnöke tegnap kihallgatáson volt a királynál. A király azután sokáig tanácskoztat Zaimisz miniszterekkel, aki ezt megelőzőleg a román követet fogadta kihallgatáson.

Zürich. Párisból francia vizsgáló bizottság érkezett Szalonikióba, mert ott a katonai szállításoknál nagy csatlások történtek.

Genf. Hir szerint az entente azt a követelést intézte a görög kormányhoz, hogy az ententetől hadbanálló államok összes internált hajóit kobozza el.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Nahira. (Keleti dráma az Urániában. Az őszi évad újdonságait gyors egymásutánban mutatja be a színház, mely ígéretéhez képest az ideán közönségének csakis a legelsőrangú fővárosi színtársulat színdarabjait fogja bemutatni. És a kérdésben semmitsele anyagi nehézségeket nem ismer, mert sujt helyez arra, hogy közönsége művészi értéket kapjon és sorsa csatlódva ne távozzék. A mai kép is egy elsőrangú gyár elsőrangú terméke, teljes új kép, mely a budapesti moziban még be sem lett mutatva. — Számosított helyek az Urániában. Arra való tekintettel, hogy a színház szeptember 1-én kezdődő évadjában csupa olyan attrakciót mutat be, melyekért a szokásos kölcsönös díjmassze túlhaladó összegeket fizet: a mondott napon minden kedvezményt beszüntetni kénytelen. Ennek ellenében szeptember 1-ától kezdve a 9 órai előadásban a közönség kényelmét számosított helyek fogják szolgálni, amelyekre vonatkozó jegyeket a péntár naponta 5 óráig kezdve árulják. A csoportjegyek továbbra is kaphatók a pénztárnál.

* A mozi-princes. Az Apolló-színház csütörtöki Norwik-dramája a legszebb és a legnagyobb szabású filmek közé tartozik. A fővárosi moziintézetek helek óta műsoron tartják a fenomenális Nordisk-dramát, amelyet a vidéken elsősorban az Apolló mutat be. A dráma két főszerepét gyermekművészek játékok, akiknek játéka megkapóbbá teszi a képet.

* A főügyész fia. (Színdarab premier az Apollóban.) A bűnügyi drámának mindig nagy számú közönségük van. Ma különösen nagy tömegekben töltött a publikum az Apollóban, hogy végignézzék „a főügyész fia” című színdarabot. A lebilincselően érdekes dráma izgalmas mesezövevényével, eredeti fordulatával a színtől nézőtér figyelmét teljesen leköti. Ugyancsak a „Pampák gyöngye” című színdarabnak is nagy sikere volt. Csütörtökön megy utoljára és a nagyszabású műsor.

„Szegfy Máttyás postafanácsos.”

Fővárosi tudósítónktól.

Budapesten a belváros környékén történt egy postahivatalban. Mindjárt a delutani hivatalos óra kezdete után két ember lépett be a hivatalba. Egy munkaskülsőjű férfi és egy szelid tekintetű, jól öltözött uriember. Hivatalos ablakcskak közül kettő volt nyitva, mindegyik mögött egy-egy kisasszony és egy-egy újság. Az újság eltekarta a kisasszonyt, a kisasszony olvasta az újságot. A munkásember odalépett az első ablakhoz és türelmesen várt. Hogy is mert volna szólni. Végre öt perc múlva felbukkant az újságból a kisasszony feje. Mérgesen szólt rá a munkásra:

— Mit akar?

— Helybeli pénztalvány... — dadogta ijedten a munkás.

— Menjen a másik ablakhoz! — szólt dühösen a kisasszony.

A munkás balortalanul somfordált a másik ablakhoz. Ott ismét vár vagy öt percig. A másik kisasszony is olvasott. A munkás — dolga lehetett szegénynek — türelmetlenül pillantgatott az órára, de nem mert szólni. Végre megemeberte magát:

— Kérném szépen, naccsága... — próbálkozott szerényen.

— Várjon! Dolgom van! — volt a zord felelet.

A kisasszony olvasott tovább. A szelid uriember, aki mindezt végig nézte, odaintette magához a munkást és halkán megmagyarázta neki, hogy ilyenkor a panaszkönyvet kell kérni. A munkás neki durálta magát és kérte a panaszkönyvet. A kisasszony vasvillaszemeket vetett rá, leszárdta és adott neki egy darab papírt. De ekkor már odalépett az uriember is.

— Kérem, — mondja csöndesen, — ennek az embernek rögtön sziveskedjen a panaszkönyvet kiadni.

— Mit ártja bele magát? — csattant fel a kisasszony, — mi közze hozzá?

— Szemtelenység! — replikázott erre már a másik kisasszony is.

— Nem férnek a bőrükbe! — mondta az első.

— Arcatlan emberek! — mondta a második.

De, azért dühösen kiadták a panaszkönyvet. A munkás nagy, ügyetlen vargabetűkkel írta, amit az uriember dikált neki. Aztan aláírta.

— Na, mi lesz? Kéz vannak már? — rivált rájuk a kisasszony.

— Azonnal, — felelte az uriember. Azonnal kezébe fogta a tollat és írta ő is a következőket:

„Fenti panaszlevő esetének szemtanúja voltam, a panaszosnak igaza van. Sürgős intézkedést kérek. Szegfy Máttyás, postafanácsos.”

Azzal udvariasan visszaadta a panaszkönyvet. Másnap delelőtt az egyik kisasszony Okudára, a másik Újpestre volt áthelyezve. Szegfy pedig továbbra is el-elnézetet inkognitóban a postahivatalokba.

Az adótörvények. Budapesti telefonos tudósítónk: A munkapárt ma este értekezletet tartott, melyen esztéte részletes vitában az adójavaslatot. Az összes javasolt módosításokat szinten elfogadta, csak Teleszky János pénzügyminiszter által a ma beígért módosítást, mely szerint a harmadosztályú kereseti adónak egy részét bizonyos feltételek mellett a haddjövendők adóból levonhassák, a párt tagjai számára nyit kérdéseket hagyták meg.

Brusszilov újabb nagy offenzívája . . .

Daját tudósítónk telefonjelentése.

Bern. Londonból jelentik: Az angol lapok petervári levelezői egybenhangzó jelentéseket küldenek, melyek szerint a keleti fronton újabb hatalmas események készülnek. A tudósítók új orosz csapatzállításról tesznek jelentést, mely arra enged következtetni, hogy Kovel és Lemberg ellen új orosz támadás készül, ami bevezeti Brusszilov nagy offenzívájának harmadik periodusát. Az utóbbi napokban bizonyos szünet állott be, amit a pótlásokra használtak fel. Az orosz csapatok eltáradásáról nem lehet szó. Brusszilov offenzívája csak lassan menet most már előre és hetteket, hónapokat vesz még igénybe. Oroszország döntést keres a keleten, melyet eddig nem tudott elérni, de a melyet Brusszilov az ellentel szisztematikus gyöngítésével végre kikényszeríteni remél. Péterváron tudatában vannak a nagy nehézségeknek, de teljes reménnyel néznek a jövő elé.

Bern. A Daily Telegraph jelenti Amsterdamból: Sarnyba igen jelentékeny orosz seregek érkeztek, melyek megerősítet menetelekkel a Stochodnoz igyekeznek. Lesen és Katedin tábornokok csapatai is megerősítéseket kaptak. A Dnyeszter mellett rendkívül nevesek a harcok. A

jelenlegi pont Brzezanytól, Augusztovkán keresztül egészen a Strypaig, vagyis Zborovig terjed.

Bern. A Journal de Genève írja: Bródytól délre, a felső Szeretn és a Strypa között a németek egészen megakasztották Szanarov offenzíváját. Délen azonban a Zlota-Lipán keresztül még mindig haladnak előre az oroszok, bár a folyamatosan rémitő veszteségek között valószínűsíthető zaporban kelnek át.

Budapest. A sajtónadizállásról jelentik: Hat-hét hete már, hogy ezen a homokos és mocsaras vonalon, a Stochod mentén, szakadatlanul verkednek katonáink. Az orosz hadvezetéség verőzött áldozott, hogy csapatait Kovel fontos csomópontjait előrehozolja, de Fatu tábornok hadteste, a melyben magyar és németajku ezredek, továbbá lengyel légiók harcolnak, nusságosan és rendületlenül tartják a Stochod vonalait. Ez a mocsaras és homokbuckás vidék a háború egyik legelátkozottabb pokoli színtere. Zarecset, Stobichvától délre az ellenség néhany osztagát előretolta a folyó nyugati partjára, a melyre egy-zét hét óta, ha nem is szilárdan, de megszállva tartottak az oroszok. Márai kezdve ez az egész vonalrész magyar népielők és német zászlóaljok kezében van, a melyek rohammal támadták meg a beállott ellenséget. Ezen a részen nagy homokhegy emelkedik, a mely most tele van halottakkal.

Huszonegy interpelláció.

Daját tudósítónk telefonjelentése.

Budapesti tudósítónk telefonálja: A mai nap folyamán, a ház ülése alatt nagy feltűnést keltett, hogy az ellenzéki pártok képviselői egymásután kerestek fel az interpellációs könyvet, hogy interpellációt jegyezzenek be. Az ellenzéki pártokban az egész nap folytak tanácskozások, a hangulat igen izgatott volt és mire jart, hogy az ellenzék be nem jelentett és meg nem alapítványt okokból fel akarja mondani a treuga deit, melynek legelső külső jele az, hogy számos interpellációt jegyeznek be. Ez még is történt. Az interpellációs könyvbe nem kevesebb, mint huszonegy interpellációt jegyeztek be. Az interpellációk a következők:

Ráth Endre dr. a katonai tiszték házasságkötésének megkönnyítése tárgyában.

Ráth Endre dr. a Haditermék részvénysorsaság működése tárgyában.

Huszár Károly a hadirokkantak tárgyában.

Básterházy Mihály gróf a magyarországi vadászközönségnek löszerezre való ellátása tárgyában.

Hitner Zsigmond a gabonárák maximuma és a Haditermék üzemei ügyében.

Novák János a telmentések tárgyában.

Holló Lajos a politikai és a katonai helyzet tárgyában.

Polónyi Géza a harctéri és az általános katonai helyzet tárgyában.

Károlyi Mihály gróf a kormányzat és a hadvezetéség közötti viszony tárgyában.

Lovász Márton az 1915. évi III. törvények végrehajtása ügyében.

Huszár Károly a téli kenyérszükségletek biztosítása tárgyában.

Hédervári Lehel a washingtoni nagykövetségünk újból való betöltése ügyében.

Apponyi Albert gróf a katonai helyzet és az Ausztriával folyó tárgyalások dolgában.

Rakovszky István a cenzúra ügyében.

Rakovszky István az iskolai szünetidő két-három héttel való kitolása ügyében.

Pallavicini György öröki nemely egészségügyi intézmény kiegészítése tárgyában.

Windisgraeiz Lajos herceg nemely fontos állami szerv felelősségére vonatkozólag.

Ugron Gábor a lengyel kérdésben.

Bartos János a gazdasági szükségletek bejelentésének határideje tárgyában.

Gieswein Sándor dr. a háború céljai iránt.

Szmrecsányi György a körösmezői hadihelyzet ügyében.

A nagyszámú interpellációkra való tekintettel a Ház elhatározta, hogy a holnapi ülésen már délután öt órakor térnek át az interpellációk tárgyalására.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Andrassy Gyula lapja, a Magyar Hírlap mai számának vezérnelyén „Rólunk, de nekünk” címmel cikket közöl, melyben panaszkodik, hogy az ellenzék annak ellenére, hogy a háború kitörése óta mindig a legnagyobb kuantitással viselkedett úgy a parlamenti munkában, mint a politikai életben, teljesen számolt a helyzettel, ezt a kormány és a többség nem méltányolta. Az ellenzék elje-

sén távol áll az eseményektől, semmi fele befolyást nem gyakorolhat és így nincs tovább értelme a treugadeinek. A cikk arra a konkluzióra jut, hogy ilyen körülmények között sem az ellenzék passzivitásának, sem a bizalmi térfiak táradozásának hasznát a nemzet nem látja.

Casement

és Kossuth Lajos.

Ez Aradi Közlöny tudósítójától.

A martirhalált halt Casement egyik barátja rendkívül érdekes reflexiókat írt Irország nagy vértanujának halálához. E reflexiók közül egyet, amely minket magyarokat is közelről érdekel, alább közölünk. Tanúbizonysága ez a kis történet annak, hogy az ir vezér jól ismert hazánkat, hazánk történetének egyes jelenségeivel teljesen tisztában volt és sok hasonlóságot talált a két ország helyzetében.

Az ir vezér terveibe három barátját avatta bele. E három barátját bucsuzott el, midőn Németországból elindult honmentő nagy útjára. E három barát közül egyik, egy amerikai, meglátogatta őt Berlinben az Adlon hotelben s ő volt, akivel a német fővárosban utóljára beszélgetett. Amerikai barátja, szinte ajtóat emlékezősével szól Casementről. Egy magyar újságíró előtt, ki Casement amerikai barátját meginterjúvolta, az illető mellényzsebéből egy acélláncot vett elő, melynek eredetéről következőket mondja:

— Látja, ezt kaptam tőle, mielőtt elutazott. Emlékező egy láncot adott nekem. Tarcájából Casement név egyét vette elő, melyet mint szent emléket őriz. Majd egy levelet vett ki ugyanonnan, egy hosszú, ceruzával írott levelet. Az irás szép, egyenes határozott. Újságok és a nyilvánosság számára sokat dolgozó térti írása . . . Es Casement barátja így beszélt: Miután ön magyar, megmutatom önnek a levélnek ezt a részletét: „Külföldön kívánatos e munka elterjesztése Ausztria-Magyarországban. Atyám segített Kossuth Lajosnak, 1848-ban, az oroszok ellen és ez a tény Magyarországon nekem sok barátot, örvast és szimpátiát szerzett Irland részére. Az „Irland részére” szavak aláhuzottak. Miután en egyes dolgok iránt érdeklődtem, meg tudtam, hogy Casement atyja Kossuth angolországi tartózkodása alatt annyira lelkessédt a magyar ügyekért, hogy Kossuthnak a bizalmából maga utasított el, annak egy bizalmas levélével, egyik európai országnak a fővárosába. (Teleky Sándor grófhoz Párisba.)

Igy találkozik e két név: Kossuth — Casement. E levélben Casement rendelkezései vannak egy könyv elterjesztéséről.

— Hagyott-e végrendeletet — kérdezte az amerikaiót a magyar újságíró?

— Minek hagyott volna? — világosított fel a barátja — hiszen semmi vagyona nem maradt.

— Izgatott volt-e, midőn öntől elbucuzott? Sirt-e talán?

— Igen. De hagyjuk ezt, oly közel állunk az eseményeknek s ezek annyira magánügyek.

— Nem írja-e ön ezt meg, hiszen Amerikában nagy érdeklődésre tarthat számot minden intimitás, mely Casementről szól.

— Megírom, de csak a háború után. Ugy gondolom, hogy miután Berlint elhagyta, levétette szakállát, hogy nehezebben legyen felismerhető.

— Igaz, hogy sohasem nevetett?
— Igaz. Pülantása mindig komoly. Még délután volt. Egész élete, minden gondolata Irland sorsával foglalkozott.

Angirából kapott-e Ön róla hírt?

— Igaz kaptam hírt, de nem tőle. A Saxonián hagyott hátra fenneműveket és jelezte, hogy nemokára vissza fog térni azért. Félre kellett vezetnie az embereket. Mindenai azt gondolta, hogy Münchenbe utazik. A fenneműveket később elhozattam, együtt van minden, ami az övé volt. Nagypéntek reggelén érkezett Irland kikötőjébe. Talán nem véletlen, hogy ezen a napon költözött ki, hogy megváltson az ő népet.

H I R E K.

Az Aradi Közlöny olvasóhoz.

A relációs gépen nyomott összes napilapok holnapi számukban a következőket teszik közzé:

A magyar olvasóköröshöz! A magyar sajtót a háború kivál beállított papirhiány abba a kinos helyzetbe hozta, hogy ezidőig a lapok terjedését a nyilvánosság érdekeit érzékenyen nem vették figyelembe. A közönségben a budapesti papirközpont a magyar királyi kormányhatóságokkal, amelyek a kivételes törvények által megengedett feltételekkel a jövőben, megtalálják azokat az utakat és módokat, amelyeknek segítségével a most beállított papirhiány megismételődésének elkerülését lehet és kell venni. A kormányhatóságok a magyar nyilvánosság lelkiismeretes kiszolgálásához fűződő fontos nemzeti és hadviselési érdekek megértésével ígéretet tettek, hogy a lapok papirszükségletét a jövőben zavartalanul és állandóan biztosítani fogják. Abban a biztos várakozásban, hogy a kormányhatóságok az ígéretet az ügy fontosságához és komolyságához mértén teljesíteni fogják, a lapok visszatérnek a régi háborús terjedelmében való megjelenéshez.

Mint hogy a papirhiány ma éjszaka megszűnt, az Aradi Közlöny holnap, csütörtökön reggel a régi terjedelmében jelenik meg.

Ongyilkos lett, mert nem lehetett katona.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Tözmiskéről jelenti tudósítónk: Turkás Demeter 18 hónap óta távollévő népfelkelő két nappal ezelőtt 28 napi szabadságra hazra érkezett. Családját úgy ahogy boldogságban látta idevadásza. Tódor nevű 16 éves fia arra kérte az apját, hogy engedje meg neki, hogy ő is beléphessen a katonasághoz s édesapjával egy században szolgálhasson. Az apa ezt megtiltotta, mivel felesége s két kis gyermeke maradt volna csak otthon távolléte alatt és nyílt csak az vigasztalta, hogy van egy 16 éves fia, ki a hadi segély mellett képes valamit szerezni a családnak.

Vasárnap délelőtt az apa egyik sógora bevont a mint ez faluhelyen szokás, olyan parádával jár, hogy 40-50 ember összegyűl a házról-házra járva, bucsuznak az ismerősöktől s rokonoktól. Így került ez a bucsuzó csoport, főleg asszonyi körzet, Turkás Demeter házához is, hogy mint sógortól elbucsuazzassék. A bucsu megható volt. Látna est a fiatal 16 éves Turkás Tódor s tudva azt, hogy apja nem enged meg, hogy ő is beállhasson katonának, anyjára elkészítette, hogy kiment a kertbe s a legvékonyabb szilvafára felakasztotta magát.

Az ág azonban letört s édesanyja később a szilvafa alatt lelte meg s megdermedve látta, hogy az ő egyetlen munkaképes fia felakasztotta magát s már meg is halt.

A nyomozás rögtön megindult s megállapított, hogy a fiút a hazaszeretet, a katonaság iránti vagy vitte a haláiba.

— A főhadparancsnok vejének temetése. Berimból jelentik: Izabella főhercegnő ma leánya és Albrecht főherceg kíséretében ide érkezett, hogy részt vegyen vejének, Salm-Salm örökös hercegnek temetésén.

— Előreptetés és ténylegesítés. Krause Brunó cs. és kir. tartalékos hadnagy a 38. gyalogezred tényleges állományába átvétetett és főhadnaggyá lépett elő.

— Az angol király a belga királynénak. Londonból jelentik: Abból az alkalomból, hogy György király látogatást tett a belga főnadszálláson, a Vöröskereszt-rend első osztályát adományozta a belga királynénak.

— Aradiak hadiadója. Az aradiak hadiadóját kivető bizottsága ma folytatta tárgyalásait. Ma Huppert Henrik, Hönigsz Nándor, Jambart Lajos, Kerpel Izsó, Keresztas Gyula dr. és Klein Mór nevét törölték a hadiadozók lejtromából. A javaslatba hozott adóösszegeket Jaap de Heer, Keil Lipót dr., Kerész Miksa dr., Kintsig János és Kintsig Géza adókötelesek tárgyalásánál a bizottság változatlanul megállapította. Szpravnyk Szever dr., özv. Jakabity Zoltánné, Jegaszy Karoly dr., Mj. Kautmann Lajos, Kárpáthy János, Knettel Lajos, Koon Daniel és Kalmár Jezset hadiadóját redukálták.

— Hősi halált halt aradi mérnök. Az olasz fronton augusztus 14-en ellenséges gránáttól találva, hősi halált halt Bugár Viktor főhadnagy, vegyész mérnök, kussai ipartelepítő. Bugár Viktor, mint zászlós volt be, s a háború kezdete óta a fronton volt. Több ízben volt már megsebesülve. A hősi halált halt főhadnagy apja Bugár Sebő mikolakai tanító, kinek még egy főhadnagy fia nacról Galiciában. Bugár főhadnagy hősi halálát egy tisztvársága tudatta megható levélben szüleiével és menyasszonyával. Holttestét Szt. Danielben, a katonai temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Halálozás. Özvagy Siebig Edéné, életének 65-ik évében Mányházán elhunyt. Holttestét utolsó kívánságához híven Aradra szállítják, ahol augusztus 23-án helyezik örök nyugalomra az aiso temetőben.

— Az olasz földrengések. Zürichből jelentik: Rimini és Fano olasz városokat a lakosság a földrengéstől való félelemtől kiűrtette.

— Nagy cukorhiány Angliában. Rotterdamból jelentik: Az angol sajtó közlése szerint Angliában olyan nagy a cukorhiány, hogy a legtöbb nagy angol cég rendes vevői részére behozta a cukorkártyát. A nem rendes vevők egyáltalában nem kaphatnak többé cukrot. A hatóságok felszólították a közönséget, hogy a cukorral rendkívül takarékosan bánjon. Más cikkeken is hiány mutatkozik. Így például a gyapju olyan szűken van, hogy a kormány maximálta az arát.

— Felrobbant angol municiógyár. Londonból jelentik: A Jorkshirei municiógyárban robbanás történt. Részletes hírek hiányzanak. E miatt valószínű, hogy sok ember életét s a katasztrófa áldozatául.

— Meghosszabbított szünidő. Budapestről telefonálja tudósítónk: A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett az iskolai hatóságokhoz, mely szerint tekintettel a rendkívüli helyzetre, megengedi, hogy a középiskolákban, polgári és kereskedelmi iskolákban a beiratások szeptember 11-ig halasztassanak el és a tanítás szeptember 15-én kezdődjék meg. Olyan iskolákban, melyek internatussal vannak kapcsolatban, a tanítás megkezdését október 1-re halaszthatják.

— A szerb király látogatása fiánál. Athénből jelentik: Péter szerb király, aki Kubba szigeten Kalkisban lakik, már visszanyerte egészségét. A minap francia hadihajón Szalonikiba érkezett, hogy meglátogassa fiát, Sándor trónörökösét. Erre az utjára, amely három napig tartott, elkísérte Tersice hadügyminiszter is. Szalonikiba való érkezésekor Sarrail tábornok a hadihajó fedélzetén üdvözölte. Számos előkelő szerb család Faleronban lakik és ott élvezi a tengeri fürdés örömeit. Néhányan átköltözöttek Szalonikiba, abban a reményben, hogy csakhamar visszatérhetnek hazájukba. A szerb kormány egyelőre még Korfúban marad.

— Az olasz flotta veszteségei. Berlinből jelentik: A Leonardo da Vinci elsüllyedése alkalmából a Lokalanszeiger tengerészeti munkatársa megállapítja, hogy az olasz flotta a háború kezdetén holnapja alatt husz hajóegységet vesztett, bár egyetlen nagyobb vállalkozásban sem vett részt. Elsüllyedtek a Benedetto Prim csattanajó, az Amalfi és a Giuseppe Garibaldi pancéios cirkáló, egy kis cirkáló, a melynek neve mag sem ismeretes, a Turbine, az Impetuoso és az Impredito torpedórombolók, négy torpedónaszád, öt tengeralattjáró és a Re Umberto, Citta di Messina és a Citta di Palermo segédcirkálók. Az elsüllyedt hajók ötvenhátezer nyolcvanegy tonna tartalmúak voltak és négy nehéz, öt középnehéz, ötvennyolc könnyű és nyolcvanhat könnyű ágyú, továbbá harminckilenc torpedó-lanszározó-cső volt rajtuk. A Leonardo da Vinci a huszadik elsüllyedt hajó.

— Nevetlen feljelentéseket nem vesznek figyelembe. Varjaszy Lajos polgármester a következőket teszi közzé: Naponta számos nevület, alaptalanul panasz érkezik hozzá, melyekben a város polgársága a városi ügyekben ártatlanul tapasztalt panaszokat, visszatekintettel a rendeltetéseiket panaszolja az általánososságban anélkül, hogy konkrét esetet hozna fel a személyek megjelölésével. Közzéteszem ennek ellenében, hogy a vizsgálót csak azon feljelentésekből kioldólag fogom megindítani, melyekben a bejelentés elbírálás, vagy tapasztalt visszaélés az azt elkövető személy megnevezésével jelentetik fel és a feljelentésben feljelentő saját személynévét is megnevezi.

— Hősi halál. Macsinik Juon aradi földbirtokos egyetlen fia Vasul, a deli partotérén szerzett súlyos betegség következtében a székelybányai nadi kórházban meghalt. Temetése csütörtökön lesz Aradon. A mélyen sujtott szülők iránt általában a részvét.

— Aradi cigányprimás a lővészerekben. Az aradi Laoi aradi cigányprimás, aki jelenleg a harctéren a 28. vadászszázalaj kötelékében teljesít szolgálatot, tábori levelezőlapot küldött az "Aradi Közlöny" szerkesztőségének, melyben azt írja, hogy tízedmagával zenekart alakított és ott régi mesterségét folytatva húza a hazai nőiálat tisztjainak, akik a fedezékben igen jól élnek és néha napján magyaros muaszásokat rendeznek.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés. Uj osztrák-magyar offenzívát várnak az olaszok.

Zürich. A Tagesanzeiger jelent: Az összes olasz katonai kritikuskor, akik még nyolc nap előtt az olasz csapatok létszámát való bevonását küszöbön levőnek mondották, ma azt jelentik, hogy egy új nagy magyar-osztrák offenzíva készül, a mely Olaszországot veszélyezteti.

Luganó. A Secolo szerint az olasz csapatok Szalonikiben történt partraszállítása az entente front egységeinek teljes diadalmát jelenti. Az olasz katonák most már szemben fognak állni

a német csapatokkal is és ezzel az entente akciójának egységes és logikus fejlődése befejezést nyer.

A Stampa szerint az olasz expedíciós hadsereg igen erős tüzérséggel és óriási munició készletekkel van ellátva.

A Corriere de la Sera szerint Olaszország nem demonstráció céljából küldötte csapatait Szalonikibe, hanem, hogy teljes erejével küzdjön szövetségesei oldalán. Olaszország ezért várja a jelenlegi pillanatot.

— A király születésnapja. Az Aradi Közlöny egyik Buziáson üdülő olvasója írja, hogy Buziás tündő közönsége impozáns módon ünnepelte meg a király születése napját. A kivihagított parkban megjelent a tündő közönsége és az ott lévő lábadozó sebesültek, akik elénekeltek a Hymnusot, Gotterhaltét, Wacht am Reint. Kárpáti János aradi gyógyszerész, aki szintén a tündőhelyen tartózkodott, bort és cigarettát osztott az ott sebesült katonák között.

— Ongyilkos bankigazgató. Antwerpenből jelentik: Régen kellett esemény olyan feltűnést, mint az összes belga pénzügyi körökben ismert bankigazgatónak Buchsweiler Antersoisnak az ongyilkossága. A Banque Centrale-nek volt a vezető direktora. A háború kitörése előtt már körülhatárt két esztendővel, az azelőtt életvidám férfinak kedélye depriált lett, régi vidámságát melankólia váltotta fel, amely minden nappal növekedett. Egzisztenciális gondoktól nem kellett félnie, mert tekintélyes vagyona volt, amely megengedte volna neki, hogy a háború után nyugodtan gondtalanul élje le napjait német hazájában, mert Offenbachból, Frankfurt am Main mellől származott. Ami miatt ilyen puskomor lett, jövőben antwerpeni társadalmi állásáról való gondolkodás volt. Nem volt tisztában azzal, hogy német létére megmaradhat-e Belgiumban. A bankintézetnél való nélkülözhetetlensége és az a tudat, hogy szaxismereit által azt elsőrangú intézménynek fejlesztette, nem nyújtott neki elegendő vigasztalást. Egy nap Antwerpenből Amsterdami ment, hogy különböző pénzügyi dolgokat bonyolítson le bankja megbízásából és a vasút állomás mellett fekvő Viktória szállodába szállott meg. Ott bezárkózott szobájába és egész napon nem adott életjelet. Másnap vették észre, hogy letakasztotta magát. Buchsweiler nőtlen volt, jelentékeny vagyonát nővére örököli, aki Frankfurtba ment férjhez.

— Tessék sürgősen behívni... Nagyváradról írják: A háború kezdete óta folytonosan érkeznek a katonasághoz és a katonai ügyosztályhoz névtelen följelentések. Eleinte a pusztá nevével följelentések voltak divatban és utána is néztek a följelentéseknek, de ezt tapasztalták, hogy a följelentések több mint 90%-a alap nélküli rágalom. Erre rendelkezést jött, hogy a névtelen följelentéseket nem kell figyelembe venni. A följelentők most utatással emek. Már nem írta névtelen levelet, hanem aláírást is bigyesztettek a följelentések alá. Ezek a nevek részben hamisak voltak, részben lényeg létező személyek nevei, melyeket azonban természetesen az ő tudtuk nélkül írtak alá a följelentésekre. Az újabb följelentések ez a formája:

Tekintetes Káder! Nagyon szépen felkérem a tekintetes Kadart, hogy lenne szives

már engemet behívni katonának. Ugyanis én már egészen kigyógyultam sebeimből és nincsen semmi bajom. Tisztelettel X. Y.

Ilyen levél sok jött a minden egyes esetben meggyőződtek arról, hogy a leveleket senki sem az írta, aki azt volt írva. Most már az ilyen levelekre sem vetnek ügyet.

— Elveszett órákarcsát. Ma este az Eötvös-utcaiban a Szabadság-terület a Lyceumig terjedő úton elveszett egy órákarcsa. A megtaláló szíveskedjek Kovács-Samunai Eötvös-utca 10. szám alatti kello jutalom mellett leadni.

— Levelepapírokon nagy választék Kerpelnek. 3847

KÜZGAZDASÁG ÉS KÜZLEKEDÉS.

Kap már bőrt a polgári közönség.

Néhány héttel ezelőtt a kormány elrendelte, hogy az országban található összes nyers és kikészített, valamint ezután kikészítendő bőrt le kell foglalni. A kormány tehát a közönségnek bőrral való kiszolgáltatását épügy akarja szervezni, mint ahogyan a Hadi Termény útján a gabonával való ellátást organizálta. A bőrök lefoglalását elrendelő miniszterelnöki utasítás szerint valamennyi bőrt a bőrközpontnak kell bejelenteni. A központ azután a katonai célokra alkalmas bőrt a katonai tüzemeknek bocsátja rendelkezésére. A felesleget pedig a polgári lakosság között fogja megtehető módon szétosztani.

A szétosztás műveletének lebonyolítása céljából a kormány elrendelte a bőrfelosztást előkészítő bizottság megalakítását, amely Budapestben a Nádor-utca 12. szám alatt néhány nappal ezelőtt megkezdte működését. Ez a bizottság a nagyobb bőrkereskedőknek kellő mennyiségű bőrt fog rendelkezésre bocsátani és a nagy bőrkereskedők a maximális árnál 4 százalékkal magasabb áron adhatják tovább a bőrt a kiskereskedőknek, aki viszont 7 százalék hasznót számítanak fel a továbbeladásánál. Nehogy a polgári közönség számára használt bőrral visszaélés történjenek, a kereskedelmi miniszter a napokban megállapította a maximális árát azoknak a bőrrnek is, amelyek eddig maximálisan állottak és szabadon üzérkedhetek velük az eladók. E maximális árak a következők: kilogrammonként: wache talpbőr 12 korona, háromszor ütött és bocsortalt bőr 18 korona 50 fillér, kivágott egész és féltalp 18 korona, szarokbőr és egyéb mintha szerint kivágott talpbőr 12 korona 50 fillér. Az összes fajta, ha bivalybőr-öbű készülnek kilogrammonként 2 korona 50 fillérrel olcsóbbak. A most megalakított bőrfelosztó bizottságban vidéki nagyobb bőrkereskedők is fognak szerepelni, tehát a vidék ár-esei is megvédhetők.

— Százhusz korona egy mázsa liszt Aradon. Ismeretes, hogy a kormány rendkívüli nehézségeket gördített a városi közönség gabona és lisztbeszerzése elé. Ennek következtében a városi közönség a lehetőség szerint tiltott úton igyekszik beszerezni gabonáját és lisztjét. Például Aradon, aki teheti a szomszédos járák, területéről hoz be lisztet a szomszédos községekből. A termelő azonban, ha már kitesszi magát súlyos megbüntetés veszélyének, akkor a maximális árat sokszorosán túlhaladón adja el portékáját. Egész csomó aradi polgár mondotta el nekünk, hogy egész éjszaka kocsiszámra hozták be Aradra a szomszédos vármegyéből a búzát és kenyérlisztet, amelynek métermérségét azonban 100—120 koronáért adják el a megszorult városi közönségnek és a szállításért meg külön is felszámítanak bizonyos összeget. A környékbeli autogató asszonyok az Aradon eladott kenyér kilogrammjáért 1 korona 40 fillért is elkérnek.

— Mi lesz a pékek lisztjével? Egy kormányrendelet következtében szeptember 15-ikeig kell összeírni szokot a polgárokat, akik nem képesek saját magukat búzával vagy liszttel ellátni, hanem a hatóság gondoskodására bízzák a gyomrukot. Ezek közé tartoznak a pékek és cukraszok is, akiket szintén a hatóságok kötelesek ellátni Augusztus 15-én a legjobbán ellátott családban is elfogyott a múlt évi liszt. Természetesen a pékek sem rendelkezhnek augusztus 15-én új liszttel. Mivel azonban a hatósági összeírás csak szeptember 15-én fejeződik be, augusztus 15-től szeptember 15-ikeig tanácsatlannak állanak a pékek ugy Aradon, mint a vármegyében. Különösen a vármegyében érezhető az élelmiszerhiányosságának sajátos eredménye. Mint értesültünk a szomszédos vármegyék vezetőségei sürgős intézkedést kértek a Hadi Termény részvételarsaságtól.

A szerkesztésért felel:
Budnyánszky Endre (avolléteben)
Stauber József.

NYILTÉR.

(Az esen rovat alatt közöljük nem váratunk felelősséget)

Limbeck János és fia első m. kir. szab. ércporsógyára és temetésrendező vállalata Arad.

Siebig Frigyes és testvérei: Anna, Janka, Ida, László és Béla, ugyszinten az aólirottak és a kiterjedt rokonság nevében is tájéalmas szívvel jelentik, hogy felejtethetlen drága jó édesanyjuk, illetőleg nagyanya, testvér, anyós és rokon

— özv. Siebig Edéné

szül. Póltis Anna,

folyó évi augusztus hó 20-án, Szent-István király napján, esteli 7 órakor, életének 65 évében, hosszas szenvedés és a halottas szentségek átitatos felvétele után, az Urban csöndesen elszenderült.

A felejtethetlen drága halott földi maradványait előzőleg helyben történt be-szentelés után, kivánságához niven Aradra szállítjuk s ott folyó évi augusztus hó 23-án, délután 4 órakor az alsó temető halottas csarnokából, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt újabb be-szentelés után, Istenben boldogult édes jó anyánk mellé temelve, fogjuk az örök pihenésnek átadni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért Aradon folyó évi szeptember hó 2-án délelőit 9 órakor fog a tótszteleendő minorita-atyák templomában az egék Urának bemutattni.

A viszontlátásra édes jó anyánk!

Meoyháza, 1916. augusztus hó 21.
Reisinger József szül. Póltis Hermin,
nővére. Kettner Béla, veje. Siebig László-
né szül. Szakáts Margit, menyegye. Kettner
Elza, Kettner Kálmán, Siebig Odón, unokai.

Apró hirdetések.

Levelészet.

Rendszeres VII. jellegre levél ment. kérem átvenni. 4436

Margaréta. Sziveskedjek címét velem közölni, hogy címet megadhassam levelezési céljából. Kézsókkal, Mémők. 4468

Első kísérlet meggyós mindenké a Mimosa-tejcrém csodás. arcfinomító hatásától. Egy tégely 1 K 50 fillér Hanzu Nestor drogeria és illatszertüzletében. Arad. 3711

American Hair-Petrol Dr. William Paterson a hajhullás és korpaképződés legbiztosabb ellenszere. Egy üveg 2 korona Hanzu Nestor drogeria és illatszertüzletében. Arad. 3711

Eljárás.

3-4 kisebb diák teljes ellátásra felvétetik Zrinyi-utca 4. szám alatt. 4451

Teljes ellátásra venne 2 kisebb tanuló fiút vagy leánykát megyei tisztviselő ösvégye. Ugyanott jó házi koszt kapható. Vécsey-u. 16., a kapubejárattal szemben. 4468

Ellátást kaphat az iskolai tanévre uri családnál nagyobb diák, 1200 koronás hitozott sertesért. Steinltzer, Kiss Ernő utca 4. szám. 4469

Uri család 1-2 urleányt havi 120 koronáért teljes ellátásra elfogad. Cím a kiadóhivatalban. 4470

3 kereskedelmi ur leányt teljes ellátásra elfogadok. Özv. Varga Lajosné. Bótvös-utca 12. sz., földszint, 2 ajtó. 4423

2-3 iskolás lán teljes ellátást nyer intelligens ösvégy nőnél. Cím: Kocsuth-utca 4. szám. fűrésztüzletben. 4358

Lakás.

2 szobás udvari lakás november 1-re, vagy azonnal is kiadó. Kiss-utca 4. sz. 4456

Egy 6 szobás modern lakás kiadó november 1-re. Bathányi-utca 10. 4408

Keresetetik a belváros központjában (Krzesbet-körut, József főherceg-ut, Széchenyi-vagy Salacz-utcában) minden kényelemmel berendezett kétszobás, fürdőszobás butorozott lakás, esetleg előszobával. Címek a kiadóhivatalba kéretnek. 4437

Alkalmazás.

Eine Deutsche, perfect in Maschienschreiben u. Stenographie, bitjet um Stelle. Adresse in der Administration. 4450

Ügyes, gyakorlott pincérleány, ki a magyar, német és román nyelvet beszél, azonnalra alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4447

Egy tisztességes, jóra való fiú vegyeskereskedésünkbe tanulóknak felvétetik, özv. Spitzer Márkné és Fla, Erdőskek. 4455

Ügyes varrónő házakhoz, vidékre is ajánlódik. Cím a kiadóhivatalban. 4466

Jó családból való leány több évi gyakorlattal, gyermekekhez ajánlódik. Címe megtudható Szent László-utca 8. szám. Szirmay. 4457

Vizsgázott gépész, hadmentes több évi gyakorlattal, kitűné bizonyítványokkal malomba vagy fűrésztelpre ajánlódik. Cím a kiadóban. 4464

Intelligens gyakornok havi 60 korona fizetéssel felvétetik Kerpel könyvkereskedésben. Ugyanott kifutó, vagy poltiszóga is alkalmazást nyer 4461

Hadmentes fűszer- és festékszakmában jártas segéd, azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 4465

Intelligens elárúsító leány azonnal alkalmazást nyer Krausz Paulin könyvkereskedésben. 4467

Egy fűszer- és egy vaskereskedő segédet keresek mielőbbi belépésre. Messzer Lipót, Kisjenő. 4422

Szakkepeszt segédeket keres azonnali belépésre Ghrauid Ignác fűszernagykereskedő, Arad. 4430

Nagyobb vállalat könyvelő-levelezője, ki az esti órákban szabad idővel rendelkezik. vállalja könyvek rendbekerését, ill. könyvek vezetését. — Megkeresések „Könyvelő” jellegre a kiadóhivatalhoz kéretnek. 4433

Gyermek- és gépirásiban jártas, kereskedelmi gyakorlattal bíró kasszanyon szeptember 1-re állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4438

Keresek egy izraeblta vallású leányt, aki egyik fiamat I. polgári, a másikat II. elemi osztályra tanítaná. Ajánlat igény megjelölésével Kohn Sámuel, Tótvárad küldendő. 4421

Vétel és eladás.

Fagyvas nyersét és olvasztottat vesz Dr. Földes és Hebs, Aradon. 12

Aprított tölgyműködék tüzifa ismét kapható Laendler Aladár gőzfűrésztelpe. 4403

Tábori debazok, levelező-lapok, levelek és papíráruk nagyban és kicsiben jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 306. 611

Hátasó. Egy 7 éves világos pej kanca, mely egy évi harctéri használat után minden hiba nélkül került vissza, teljes lovasági felszereléssel eladó. Bővebbet a Központi Szálló portásánál. 4446

Egy alig használt egyenáramú 2 1/2 lóerős motor eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Tüzifa-eladás. Az Acsev. alváci erdőüzlete megkezdte tüzfatermékekének eladását. Selejtmentes bükkaszább és dorongfa, waggontételekben megrendelhető az Aradi és Csánádi Egyesült Vasutak erdőüzlet-vezetőségénél, Arad, József főherceg-ut 22. földszint. 4366

A magyarországi Kis-ur hegyen nagyobb mennyiségű esemege szőlő esedő. A szállítás már megkezdhető. Bővebb felvilágosítást ad az arra nézve az Első Újszentannai Takarékpénztár Rt., Újszentanna. Telefon Újszentanna 2. 4695

Különfele.

Dame erteilt Unterricht in deutschen. Anfragen in der Administration. 4449

Nagy tapasztalattal bíró tanítónő elvállal elemi, polgári és felső leányiskolai magántanítást. A német nyelv alapos oktatását is vállalja. Andrássy tér 7., I. em., 6. 4448

Centura-utca 27/a. számú (Illés-utca sarok) ház, bármily üzletnek alkalmas, eladó. 4452

Egy üveg legfinomabb ecet-eszencia, mely 2% liter kellemes ízű asztali ecet készítésére elegendő, 1 korona Hanzu Nestor drogeria és illatszertüzletében. Arad. 3711

Uri leányok szabás, varrásban oktatást nyerhetnek Benjámin Juliska női divattermében, Bathányi-u. 32/a. 4458

Az Anusol aranyer-kupokat mindenben pótolják a Haemorhoidai-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszer-tár, Hebs gyógyszer-tár Arad. 12

Kitűné állapotban levő használt Underwood, Smith Premier, Yost látható írásu, valamint több láthatatlan írásu írógépek jutányos áron eladók. Bodnár József írógép-üzlete, Salacz-utca 3. Telefon 11-41. 4460

Ülteteshelyiség a Boros Bént-teren szeptember 1-re kiadó. Ertekezni lehet Herben C. cégnél, Boczkó-utca. 4463

Uj magánház szabad kézből eladó. Varjaasy Lajos-u. 186. 4001

Tyukszem és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szar, Hebs gyógyszer-rész tyukszem tapasztja. A legmeggröztetőbb tyukszem a tapaszt párnái használatát után leválják, a győtrő fájdalom azonnal megszűnik. Ára 50 fillér, Hebs gyógyszer-tár, Földes gyógyszer-tár Arad. 12

Thököly-téri gőzfűrésztelpe új vizsgázott massour, tyukszemvágó van alkalmazva. 4391

Kereskedelmi iskola középszintjébe járó diák oktatásért lakást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4436

Szörmek, ruhaneműek, szőnyegek megóvására ajánlunk melykeveréket 40 és 50 filléres csomagokban. Legfinomabb reublimált Natallin kéknekent 1 kor. 30 fillér. Rovarpör szőrő dobozban 20, bédogdobozban 30 és 60, üvegokban 30 és 60 fillér. Patschnli levelet kiküldésként 3-50 K. Földes gyógyszer-tár, Deák Ferenc-utca. Hebs gyógyszer-tár, Bathányi-utca. 12

167. Földmunkás Arad, Chorin Áron-utca 1. Felvez bentlakó rendez és magántanulókat. Előkészít felelősséggel összevont magánvizsgálatokra is. Prospektust késséggel küld. 3981

Petócskák és azok petócskák biztos kifizetésre „Radical” petócskákra folyadékot használjunk. Egy üveg ára 70 fillér Hanzu Nestor drogeria és illatszertüzletében. Arad. 3711

35 magyar hold szántóföld bérbeadó vagy örökáron eladó, egy tüzmentes 2. számú pénzeszkény is eladó. Ertekezni Kalemén-tér 6., ajtó 17. 4425

Az angol fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hebs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetétellel, mint a Bengue balsam ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár, Hebs gyógyszer-tár. 12

Ablakredők

Vatéli amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára.

Gyermekkocsik

valamint összecsuható nyugvó-ágyak

nyugvó-ágyak

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játékaru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

Zongora-oktatást

nyerhetnek kezdők akadémiai módszer szerint, legjutányosabb ár mellett.

Cím a kiadóhivatalban. 3978

Jótállás

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár.

„Patkánin”

patkányirtó szar, (sem méreg) mely emberre és házi állatokra sem ártalmas és 2-3 liter minden más utószert, mely elegendő körülbelül 60 patkány kirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használható. Kérésre ingyen küld a Patkánin gyár vezetősége Magyarországon. 4143

özv. Szalkai Arminné

himző és fehérnemű üzlete, előnyomda Arad, Weitzer János-u. 13. (Főpostával szemben.)

Női és férfi, gyermek kelengyék, intézeti és kórházi fehérneműek, legfinomabb anyagból, színes és fehér himesek, fehérnemű varrások olcsó árban készülnek. — Uri leányok fehérnemű varrás, himzés és szabás tanítására felvétetnek. 3418

Meghívó

a Borosjenő és Vidékének Gazdasági- és Hitelszövetkezetének XVI. évi rendes közgyűlésére,

mely a „Borosjenői Takarékpénztár r.-t.” helyiségében 1916. évi szeptember hó 10-én délután 3 1/2 órakor fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő két tag választása.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915-1916. üzletévről, a mérleg, nyereség-vesztesség számla előterjesztése és a nyereség felosztására vonatkozó indítvány tárgyalása.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. A felügyelő-bizottság megválasztása egy évre.
 5. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása. 4454
 6. Az alapszabályok 11. §-a értelmében teendő indítványok tárgyalása.
- Borosjenő, 1916. augusztus hó 21. Az igazgatóság.

Vagyon MÉRLEG számla. Teher

	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.
Pénztár folyószámla-ban a Borosjenői Takarékpénztárnál			108492	73			64650	
Gazd. anyagkészlet			2445	80			45037	20
Költség előleg ...			11073	50				
Ertékpapír ...			8377				562	84
Ingatlanok ...			20000				45606	01
Adóssok ...			6276	82			46168	65
Leltár ...			200					
			156355	85			156355	85
1233 befizetett üzlet-rész ...							64650	
Tartalékalap ...							45037	20
Nyereség áthozat 1915. évről ...							562	84
Folyó évi nyereség							45606	01
							46168	65

Veszteség Nyereség- és veszteség-számla. Nyereség

	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.
Költség ...			9990	03			562	84
Kamat ...			9409	80			65	481
Adó ...			3636	24				
Nyereség áthozat mnlt évről ...			562	84				
Folyó évi nyereség			45606	01			46168	65
			69204	72			69204	72
Nyereség áthozat ...							562	84
Termény jövedelem							65	481
Gazd. anyagjövdelem ...								
							3160	09
							69204	72

Borosjenő, 1916. június 30-án.

- Karion Aladár s. k., vezérigazgató.
- Báró Solymosy Lajos s. k., ig. einök.
- Cettlag Vilmos s. k., főkönyvelő.
- Szekondi Pál s. k., ig. alelnök.
- Dr. Ceillag Ignác s. k., ig. tag.
- Nagy Antal s. k., ig. tag.
- váradi Török Andor s. k., ig. tag.
- Jelen „mérleg-számlát”, valamint „Nyereség- és veszteség-számlát” megvizsgáltuk, a főségi segédkönyvekkel összehasonlítottuk, mindenben helyesnek és rendbenlevőnek találtuk.
- Strasser Péter s. k., fel. biz. tag.
- Mesterházy Sándor s. k., fel. biz. tag.
- Papp Károly s. k., f. biz. tag hadban.
- Fejér Jenő s. k., f. b. t. hadban.